

Correctievoorschrift VSBO PKL

2024

tijdvak 1
woensdag 8 mei
07.30 - 10.00 uur

Papiamentu

Verwerken scores

Verwerk scores van alle kandidaten in het online AWP-programma.

De scores moeten uiterlijk maandag 3 juni 2024 om 12.00 uur ingevuld zijn.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit eindexamens vwo-havo-vsbo d.d. 23-06-2008, PB 2008 no 54.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;

- 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dit examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wel mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen door het ETE rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Papiamentu PKL eerste tijdvak 2024 kunnen maximaal 45 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 5 teksten en 38 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.
Alle open vragen moeten in het Papiamentu beantwoord zijn.

Teksto 1 Parke di naturalesa nobo na Boneiru

1 A

2 D

3 **maximumscore 1**
na e plan stratégiko pa turismo

4 D

5 **maximumscore 3**

ponensia	korekto	inkorekto
Despues di dies aña, raton di anochi a bini bèk den Parke di Kueba i Baranka.		X
Kabritu tabata interferí den kresementu di vegetashon natural den e área di Parke di Kueba i Baranka.	X	
Meta di e plan stratégiko pa turismo ta pa atraé un grupo spesífiko di turista.	X	
Parke di Kueba i Baranka ta dirigí riba naturalesa tantu bou di komo riba awa.		X
Parke di Kueba i Baranka ta un iniciativa di vários organisashon internashonal.		X

<i>Indien 5 kruisjes juist</i>	<i>3</i>
<i>Indien 4 of 3 juist</i>	<i>2</i>
<i>Indien 2 of 1 juist</i>	<i>1</i>

6 **maximumscore 1**
ku alinia 4

7 **maximumscore 1**
riba alinia 2

8 A

Teksto 2 Chichi

9 maximumscore 2

- Benta/Negoshi di e pòpchinan ta bai bon. / Hopi hende ta kumpra e pòpchinan. 1
- Hende lokal / Yu di Kòrsou ta haña trabou (di fèrfdó). / E negoshi ta krea kupo di trabou. 1

10 maximumscore 2

ponensia	korekto	inkorekto
A tuma tempu pa Serena yega na e idea pa traha Chichi.		X
Pòpchi Bubu ta ménos famá ku Pòpchi Chichi.	X	
Pòpchi Chichi ta simbolisá e mama kurasoleño.		X

Indien 3 kruisjes juist 2

Indien 2 of 1 juist 1

11 maximumscore 1

Een van de volgende zinnen:

- Mi ta haña ku ta e fèrfdó ta hasi Chichi e muhé dinámiko ku e ta bira.
- Mi fèrfdónan ta vital pa realisashon di e produkto final.

NB: Indien het citaat in verkorte vorm (eerste twee plus laatste twee woorden) genoteerd is, mag het scorepunt ook toegekend worden.

Teksto 3 Spor di sushi

12 maximumscore 1

1

13 maximumscore 1

popular

14 C

15 C

16 C

17 maximumscore 1

den alinia 7

18 D

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 A

20 C

21 D

Teksto 4 Konekshon Barranquilla – Kòrsou

22 A

23 D

24 D

25 **maximumscore 1**

Voorbeelden van een juist antwoord:

Scadta ta para pa Sociedad Colombo-Alemana de ... etc. / Den su nòmber ta bisa Colombo-Alemana. / Den alinia 2 ta bisa ku e ta un kompania aleman-kolombiano.

26 **maximumscore 1**

negoshi / komèrsio

27 **maximumscore 1**

na e echo ku kasi niun avion no a hasi uso di e pista (nobo na Kòrsou)

28 **maximumscore 1**

- ... peso físiko / peso di e pasahero
- ... peso di (e) maleta(nan)

NB: Beide moeten juist zijn voor 1 scorepunt.

29 **maximumscore 1**

... ta menshoná hidroavion / avion di awa / avion ku por aterisá den riu (i esaki ta loke por mira riba e ilustrashon).

30 C

Teksto 5 'Blòki' trahá di bòter di plèstik

31 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord:

pasobra no ta trata di blòki di bèrdat / pasobra bòter di plèstik no ta blòki di bèrdè

32 maximumscore 1

aunke

33 D

34 maximumscore 1

E grupo ta kolekshoná bòter di plèstik 'PET', ku boluntario ta limpia.

NB: Indien het citaat in verkorte vorm (eerste twee plus laatste twee woorden) genoteerd is, mag het scorepunt ook toegekend worden.

35 maximumscore 2

ponensia	korekto	inkorekto
Tin un relashon entre komportashon di e habitantenan di Talca i e kantidat di sushi ku ta zuèrf riba kaya.	X	
Ku trahamentu di 'ecoladrillos', a solushoná e problema di sushi ku ta zuèrf rònt riba kaya na Talca.		X
Habitante di Talca den diferente situashon finansiero ta traha nan kas ku 'ecoladrillos'.		X

Indien 3 kruisjes juist

2

Indien 2 of 1 juist

1

36 maximumscore 3

- Ta redusí e kantidat di sushi (ku ta zuèrf riba kaya). 1
- Ta redusí gastu (pasobra no tin mester di kumpra blòki). / Ta yuda traha kas pa hende di ménos rekursu. 1
- Ta un forma di edukashon tokante medioambiente. / Ta konsientisá hende pa ku medioambiente. 1

37 D

38 maximumscore 1

alinia 4